

Sygnatura akt VI Ka 885/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **31 marca 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Marcin Schoenborn

Sędziowie SSO Bożena Żywioł (spr.)

SSO Grzegorz Kiepura

Protokolant Katarzyna Kajda

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015 r.

przy udziale Marka Dutkowskiego

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

sprawy **D. S.** (S.) syna A. i E.,

ur. (...) w C.

oskarżonego z art. 284§2 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 11 sierpnia 2014 r. sygnatura akt VI K 750/13

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 632 pkt 2 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oskarżonego D. S. uniewinnia od popełnienia zarzuconego mu przestępstwa z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, a kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego D. S. kwotę 1344 (jeden tysiąc trzysta czterdzieści cztery) złotych tytułem zwrotu kosztów obrony.

VI Ka 885/14

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 11 sierpnia 2014r., sygn.akt VI K 750/13, apelację wniósł obrońca oskarżonego D. S..

Zaskarżył orzeczenie w całości zarzucając obrazę prawa materialnego przez błędne przyjęcie, że zachowanie oskarżonego wypełnia znamiona przestępstwa z art. 284 § 2 kk, w szczególności, że można mu zarzucić umyślność w działaniu, któremu towarzyszy przestępny zamiar przywłaszczenia oraz przez błędne przyjęcie, że karalny jest brak zwrotu zaliczki uiszczonej do umowy sprzedaży w sytuacji sporu co do zasad jej zwrotu, a nadto przez błędne przyjęcie, że zaliczka może stanowić przedmiot przestępstwa przywłaszczenia, podczas gdy prawidłowa analiza charakteru tego

świadczenia stanowi, że nie jest ona mieniem powierzonym w rozumieniu art. 284 § 2 kk, gdyż w momencie jej uiszczenia właścicielem przekazywanych środków staje się druga strona umowy.

W oparciu o taki zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonego ewentualnie uchylenie orzeczenia sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy podzielił zarzuty apelacji i jej wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie D. S..

Jak trafnie podniesiono w środku odwoławczym, z powołaniem na stosowne judykaty, nie stanowi przedmiotu sprzeniewierzenia rzecz ruchoma, która została powierzona sprawcy w sytuacji, gdy treść umowy stanowiącej podstawę przekazania tej rzeczy lub okoliczności sprawy wskazują na przeniesienie jej własności na osobę, której rzecz zostaje przekazana.

Przestępstwo przywłaszczenia może być bowiem popełnione tylko w odniesieniu do mienia, które jest dla sprawcy cudze.

Powierzenie rzeczy ruchomej oznacza jej przekazanie z zastrzeżeniem zwrotu. Jeśli przedmiotem powierzenia jest rzecz oznaczona co do tożsamości, zwrot oznacza oddanie tej konkretnej rzeczy. Jeśli natomiast powierzone zostają rzeczy oznaczone tylko co do gatunku w rozumieniu art. 155 § 2 kc, a więc np. pieniądze, o tym, czy należy zwrócić te same rzeczy, czy też jedynie takie same rzeczy, lub też rzeczy tej samej wartości decyduje istota stosunku prawnego łączącego przekazującego z tym, któremu rzecz zostaje przekazana.

W sprawie niniejszej nie ulega wątpliwości, że P. S. przekazał oskarżonemu określoną kwotę pieniędzy. Pieniądze te stanowiły zaliczkę, która - w sytuacji wywiązania się przez oskarżonego z przyjętego zobowiązania polegającego na dostarczeniu oskarżycielowi samochodu określonej marki - miała być zaliczona na poczet ceny. Nie ulega też wątpliwości, że dla realizacji zobowiązania oskarżony miał powinność dalszego przekazania przynajmniej części zaliczki dealerowi B., u którego samochód był zamawiany.

Z tych okoliczności, niespornych w sprawie, wynika jednoznacznie, że oskarżony mocą istoty powstałego stosunku prawnego miał nie tylko uprawnienie, lecz wręcz obowiązek rozporządzenia pieniędzmi uzyskanymi od oskarżyciela posiłkowego, gdyż było to niezbędne do realizacji podjętego zobowiązania /nota bene oskarżony pieniędzmi tymi właśnie w taki sposób rozporządził/.

Oczywistym jest zatem, czego nie dostrzegł sąd pierwszej instancji, że w momencie przekazania pieniędzy oskarżonemu stał się on właścicielem całości wpłaconej przez klienta kwoty, upoważnionym do rozporządzenia nią. Tym samym nie jest możliwe, aby dokonał on przywłaszczenia tych pieniędzy, bo nie stanowiły one dla oskarżonego mienia cudzego.

Nie ulega wątpliwości, że w sytuacji, gdy D. S. nie wywiązał się w terminie z przyjętego zobowiązania, na żądanie oskarżyciela posiłkowego winien mu zwrócić pobraną zaliczkę, to jest oddać taką samą kwotę pieniędzy, jaką wcześniej otrzymał. Niezwrócenie pieniędzy /zwrócenie jedynie ich części/ może być jednak rozpatrywane wyłącznie w kategoriach bezprawia cywilnego, co uprawnia do wystąpienia z odpowiednim roszczeniem na drogę postępowania cywilnego, z której to możliwości P. S. już skorzystał.

Nie każde bezprawie cywilne stanowi jednak jednocześnie bezprawie w rozumieniu prawa karnego, stąd też nie zawsze odpowiedzialność cywilna idzie w parze z odpowiedzialnością karną.

Przy uwzględnieniu powyższych uwag nie ma podstaw do przyjęcia, że samo zatrzymanie przez oskarżonego kwoty 23.500 zł oznacza realizację zamiaru przywłaszczenia i wypełnia znamiona przestępstwa z art. 284 § 2 kk.

Z tego powodu Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok przez uniewinnienie oskarżonego.

Na marginesie należy podnieść, że nie jest możliwe rozważanie, czy zachowanie oskarżonego nie wyczerpało znamion innego przestępstwa, a zwłaszcza z art. 286 § 1 kk, gdyż uniemożliwia to choćby kierunek zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji i związany z tym zakaz rozstrzygania na niekorzyść oskarżonego zarówno przez sąd odwoławczy, jak i w ewentualnym ponownym postępowaniu przez sąd pierwszej instancji.